

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.МЕЧНИКОВА
Фаховий коледж ОНУ імені І.І.Мечникова

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Майя Николаєва

« *1 вересня* 20*22* р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЛАНУВАННЯ І МЕНЕДЖМЕНТ

Рівень вищої освіти: фаховий молодший бакалавр
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
Спеціальність: 071 «Облік та оподаткування»
Освітньо-професійна програма: Облік та оподаткування

Робоча програма навчальної дисципліни «Планування і менеджмент». –
Одеса: ОНУ, 2022. – 20с.

Розробники:

Борисова Лариса Євгеніївна, викладач

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії з фінансів і
кредиту та бухгалтерського обліку

Протокол № 1 від “23” __серпня__ 2022 року

Завідувач циклової комісії

(підпис) _____ (прізвище та ініціали) Лариса БОРИСОВА

Погоджено із гарантом ОПІ Облік та оподаткування

(підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ) (Світлана Бафік'єн)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) Фахового коледжу

Протокол № 1 від “26” серпня 2022 року

Голова НМК

 _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали) Мамонова Ю.О.

Переглянуто та затверджено на засіданні циклової комісії

Протокол № __ від “__” _____ 20__ року

Завідувач циклової комісії

(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні циклової комісії

Протокол № __ від “__” _____ 20__ року

Завідувач циклової комісії

(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

1.Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 1	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» 071 «Облік та оподаткування» Рівень вищої освіти: фаховий молодший бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
		2-й	
		Семестр	
		3-й	
		Лекції	
		20 год.	
		Практичні, семінарські	
		16 год.	
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		64 год.	
		у т.ч. ІНДЗ*: не передбачено	
Форма підсумкового контролю: іспит			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: дисципліни «Планування і менеджмент» є формування у майбутніх фахівців сучасної системи поглядів і спеціальних знань у сфері планування та управління для забезпечення ефективної діяльності як виробничих підприємств, так і підприємств сфери послуг.

Процес вивчення дисципліни пов'язаний з формування у студентів наступних компетентностей:

Інтегральні компетентності (ІК):

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів фінансової науки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 05. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

СК 01. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 04. Розуміння принципів організації фінансових відносин

СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Очікувані результати навчання. Програмні результати навчання отримані у процесі вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

РН 05. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

РН 16. Виявляти навички самостійної роботи та роботи в команді, демонструвати гнучке мислення, відкритість до нових знань.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, що становить 3 кредити ЄКТС. Формою контролю для денної форми: Іспит.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

знати: теоретико-методичні засади планування та менеджменту організацій; економічну сутність планування та організації процесу планування, роль мотивації та контролю в процесі управління організацією; напрями підвищення конкурентоспроможності організації та особистої ефективності менеджерів.

вміти: аналізувати чинники динамічного бізнес-середовища організації; приймати фахові рішення у процесі планування і вдосконалення організаційної та виробничої структури підприємств; розроблювати стратегію розвитку організації на різних рівнях планування; координувати та планувати

діяльність служб і підрозділів організації у сфері управління фінансами, виробництвом, інноваціями, інвестиціями, персоналом, маркетингом; застосовувати сучасні технології управління організаційними процесами і організаційною поведінкою персоналу; оцінювати ефективність розвитку організацій.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади з планування та менеджменту

Тема 1. Поняття і сутність менеджменту

Менеджмент як мистецтво управління людьми та специфічна сфера людської діяльності. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. Передумови виникнення науки управління. Класичні та неокласичні теорії менеджменту. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні. Менеджери в організації.

Тема 2. Основи теорії прийняття управлінських рішень

Процес управління як система взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень. Методи творчого пошуку альтернативних варіантів.

Тема 3. Цілі управлінського планування

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок. Місце планування в системі управління. Основні елементи системи планування. Економіко-організаційний зміст оперативного планування. Загальна характеристика бізнес-планування. Цілі управлінського планування. Сутність стратегічного планування

Тема 4. Процес планування в організації

Етапи процесу планування: визначення місії та цілей; оцінка сильних і слабких сторін організації; розроблення стратегії. Базові стратегії. Надання стратегії конкретної форми. Поняття місії в управлінні та класифікація цілей організації. Ієрархічна підпорядкованість, субординація цілей організації.

Тема 5. Основи теорії мотивації.

Значення людського фактора в управлінні організацією. Психологічні та фізіологічні особливості працівника. Поняття мотивування. Принципи врахування інтересів у мотивації. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і винагород працівника в процесі мотивування. Теорії і моделі процесів мотивування: змістовний і процесний підходи. Зіставлення теорій мотивування. Засоби мотиваційного впливу.

Тема 6. Управлінський контроль

Поняття контролювання та його місце в системі управління. Принципи і цілі функції контролювання. Етапи процесу контролювання: формування стандартів вимірювання, порівняння фактичного виконання зі стандартами, оцінка та регулювання. Модель процесу контролювання. Процес контролювання. Зворотний зв'язок під час контролю. Контроль поведінки працівників. Види управлінського контролювання.

Тема 7. Комунікації в системі управління організацією

Сутність процесу комунікації в системі управління організацією. Міжособистісні та організаційні комунікації. Управління комунікаційними процесами (структурні методи, міжособистісні стилі комунікації). Методи вдосконалення комунікацій. Методи вдосконалення міжособистісних комунікацій.

Тема 8. Лідерство

Взаємозв'язок загальних функцій менеджменту з функціями керівника. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Влада в менеджменті. Форми і баланс влади. Форми влади керівника. Природа лідерства та його складові. Типологія лідерів. Теорії лідерства. Теорія підходу з позиції особистих якостей. Теорія поведінкового підходу. Теорія ситуаційного підходу.

Тема 9. Управління групами

Поняття та сутність груп в організації. Повноваження, обов'язки, відповідальність. Типи повноважень: лінійні, функціональні. Типи груп в організації. Взаємодія структур організації. Конфлікти в організації та управління ними. Управління конфліктами, організаційними змінами і стресами.

Тема 10. Ефективність менеджменту

Визначення категорії “ефективність управління”. Підходи до вивчення організаційної ефективності — цільовий, системний і вибірковий. Система критеріїв, за якими може оцінюватись ефективність діяльності організації. Результативність системи менеджменту. Напрямки підвищення ефективності управлінської праці.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
Теоретичні засади планування та менеджменту						
Тема 1. Поняття і сутність менеджменту	10	2	2			6
Тема 2. Основи теорії прийняття управлінських рішень	10	2	2			6
Тема 3. Цілі управлінського планування	9	2	2			5
Тема 4. Процес планування в організації	9	2	2			5
Тема 5. Основи теорії мотивації	8	2	1			5
Тема 6. Управлінський контроль	8	2	1			5
Тема 7. Комунікації в системі управління організацією	9	2	2			5
Тема 8. Лідерство	8	2	1			5
Тема 9. Управління групами	8	2	1			5
Тема 10. Ефективність менеджменту	10	2	2			6
Контрольна робота	1					1
Усього за контрольною роботою	90	20	16			54
Усього годин	90	20	16			54

5. Теми семінарських занять

Не передбачено

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1.			
1.	Тема 1. Менеджмент як мистецтво управління людьми та специфічна сфера людської діяльності. Передумови виникнення науки управління. Класичні та неокласичні теорії менеджменту. (опитування/розв'язання ситуаційних завдань/тестування)	2	
2.	Тема 2. Процес управління як система взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Класифікація управлінських рішень. (опитування/розв'язання ситуаційних завдань/тестування)	2	
3.	Тема 3. Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок. Місце планування в системі управління.	2	
4.	Тема 4. Етапи процесу планування: визначення місії та цілей; оцінка сильних і слабких сторін організації; розроблення стратегії. (опитування/розв'язання ситуаційних завдань/тестування)	2	
5.	Тема 5. Значення людського фактора в управлінні організацією. Поняття мотивування. Принципи врахування інтересів у мотивації.	1	

	Теорії і моделі процесів мотивування: змістовний і процесний підходи. (опитування/ розв'язання ситуаційних завдань/тестування)		
6.	Тема 6. Поняття контролювання та його місце в системі управління. Принципи і цілі функції контролювання. Етапи процесу контролювання. Зворотний зв'язок під час контролю. Контроль поведінки працівників. Види управлінського контролювання. (опитування/ розв'язання ситуаційних завдань/тестування)	1	
7.	Тема 7. Сутність процесу комунікації в системі управління організацією. Міжособистісні та організаційні комунікації. Управління комунікаційними процесами. Методи вдосконалення комунікацій. (опитування/ розв'язання ситуаційних завдань/тестування)	2	
8.	Тема 8. Взаємозв'язок загальних функцій менеджменту з функціями керівника. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Теорії лідерства. Теорія підходу з позиції особистих якостей. Теорія поведінкового та ситуаційного підходу. (опитування/ розв'язання ситуаційних завдань/тестування)	1	
9.	Тема 9. Поняття та сутність груп в організації. Повноваження, обов'язки, відповідальність. Типи повноважень: лінійні, функціональні (опитування/ розв'язання ситуаційних завдань/тестування)	1	
10.	Тема 10. Визначення категорії "ефективність управління". Підходи до вивчення організаційної ефективності — цільовий, системний і вибіркового. Система критеріїв, за якими може оцінюватись ефективність діяльності організації (опитування/ розв'язання ситуаційних завдань/тестування)	2	
	Контрольна робота	1	
	Разом	17	

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
Змістовий модуль 1.			
1.	Передумови виникнення науки управління. Класичні та неокласичні теорії менеджменту. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні. Менеджери в організації (підготовка до практики)	6	
2.	Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття рішень. Якість управлінських рішень. Методи творчого пошуку альтернативних варіантів. (Написання доповіді)	6	
3.	Загальна характеристика бізнес-планування. Цілі управлінського планування. Сутність стратегічного планування (підготовка презентації за темою)	5	
4.	Поняття місії в управлінні та класифікація цілей організації. Ієрархічна підпорядкованість, субординація цілей організації. (підготовка практичного заняття)	5	
5.	Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і винагород працівника в процесі мотивування. Зіставлення теорій мотивування. Засоби мотиваційного впливу. (підготовка презентації за темою)	5	

6.	Модель процесу контролювання. Процес контролювання. (підготовка до практики)	5	
7.	Управління комунікаційними процесами (структурні методи, міжособистісні стилі комунікації). (підготовка презентації за темою)	5	
8.	Природа лідерства та його складові. Типологія лідерів. (підготовка презентації за темою)	5	
9.	Типи груп в організації. Взаємодія структур організації. Конфлікти в організації та управління ними. (підготовка до тестування)	5	
10.	Результативність системи менеджменту. Напрямки підвищення ефективності управлінської праці. (підготовка до тестування)	6	

*До самостійної роботи здобувачів відноситься: підготовка до лекцій та практичних занять, написання реферату (за однією із запропонованих тем) та підготовка презентації, рішення практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій, підготовка до поточного тестування; підготовка до контрольних робіт за змістовними модулями (тестування).

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання не передбачено.

9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрація (у вигляді роздаткового ілюстративного матеріалу);
- практичні методи: розв'язання практичних задач (в т.ч. розрахункових), виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль:

- усний контроль: індивідуальне / фронтальне опитування за питаннями відповідної теми, оцінювання виконання рефератів (оцінювання доповіді та презентації);
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання практичних задач, оцінювання розв'язання ситуаційних вправ та проблемних ситуацій;
- тестовий контроль: оцінювання поточного тестування за темами.

Періодичний контроль:

- тестовий контроль: оцінювання контрольних робіт за змістовними модулями (тестування).

Підсумковий контроль: залік

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за різними видами роботи

Вид роботи	Кількість балів
Поточний контроль:	
- Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	від 0 до 2
- Розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій	від 0 до 2
- Поточне тестування за темами	від 0 до 2
Періодичний контроль:	
- Контрольна робота (у формі тестування)	Від 0 до 10
Підсумковий контроль:	
- Усний іспит (відповідь на 3 питання екзаменаційного білету)	Від 0 до 40

Вид роботи	Бали	Критерії оцінювання
Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	0 балів	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел.
	1 бал	Здобувач іноді бере участь в практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел; показує невміння публічно представляти матеріал.
	2 бали	Здобувач бере активну участь у практичному занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних питань, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей; здатний публічно представити матеріал.
Виконання рефератів за однією із запропонованих тем: доповідь та демонстрація презентації	0 балів	Не зараховуються реферати (доповіді) та презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.
	1 бал	Доповідь та презентація виконані самостійно, проте не опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз дано описово, змістовний матеріал представлений схематично, сформульовані загальні висновки, тема загалом розкрита із незначними прогалинами, інформація у презентації подана з посиланням на джерела, однак вони оформлені із помилками.

	2 бали	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам, опрацьована актуальність теми із зазначенням невіршених раніше аспектів, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач усно та без допомоги викладача пояснює матеріал, змістовний матеріал представлений добре, у висновку сформульовані самостійні висновки, у висновку сформульовані самостійні ґрунтовні судження, підкріплені фактичними доказами та/або розрахунками, тема загалом розкрита, інформація у презентації подана із використанням самостійно розроблених схем, малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій	0 балів	Здобувач практичну задачу, ситуаційну вправу, проблемну ситуацію не виконав.
	1 бал	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, але недостатньо розкрив сутність та демонструє фрагментарні знання предмету вивчення і дослідження, допускаючи при цьому суттєві або часткові неточності; відсутні сформовані уміння та навички дослідження і обґрунтування висновків; використано обмежену кількість джерел.
	2 бали	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, у повній мірі демонструє знання предмету вивчення, чітко описує суттєві його ознаки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки і формулює висновки; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; окрім рекомендованої літератури використовує додаткову, демонструє знання змісту відповідних нормативно-правових актів.
Поточне тестування за темами	0 балів	Тестування не виконано, менш ніж 15% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - з явними суттєвими помилками у визначеннях.
	1 бал	Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 45% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях.
	2 бали	Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - повні та обґрунтовані.
Контрольна робота за змістовними модулями у формі тестування	0 балів	Відповідь на запитання неправильна.
	0-1 бали	Відповідь на запитання правильна.

11. Питання для підсумкового контролю

1. Організація як об'єкт управління.
2. Виникнення науки менеджменту та напрямки еволюції управлінської думки.
3. Теорії менеджменту
4. Менеджери в організації.

5. Поняття і моделі прийняття рішень.
6. Процес прийняття рішень.
7. Методи творчого пошуку альтернативних варіантів.
8. Поняття і місце планування в системі управління.
9. Типи планів в організації.
10. Цілі управлінського планування.
11. Сутність стратегічного планування.
12. Формулювання стратегії.
13. Надання стратегії конкретної форми.
14. Опитування, поточне тестування за темою 4.
15. Людський фактор в управлінні.
16. Змістовні теорії мотивації.
17. Процесні теорії мотивації.
18. Поняття та процес контролю.
19. Види управлінського контролю.
20. Ефективність контролю.
21. Фінансовий контроль.
22. Операційний контроль.
23. Контроль поведінки працівників.
24. Процес комунікації.
25. Міжособистісні та організаційні комунікації.
26. Управління комунікаційними процесами.
27. Поняття та природа лідерства.
28. Теорія особистих якостей лідера.
29. Концепція поведінки лідера.
30. Концепція ситуативного лідерства
31. Поняття та сутність груп в організації.
32. Типи груп в організації.
33. Конфлікти в організації та управління ними
34. Зміст категорії “ефективність управління”
35. Концепції визначення ефективності управління.
36. Підходи до оцінки ефективності управління.
37. Напрямки підвищення ефективності управлінської праці.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (Додаток 2)

Поточний та періодичний контроль										Під-сумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль 1											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6 балів	6 балів	6 балів	6 балів	6 балів	6 балів	6 балів	6 балів	6 балів	6 балів	40 балів	100 балів
Поточний контроль у формі тестування за змістовним модулем 1: 60 балів											

T1, T2 ... T10 – теми лекцій

* Примітка: Контрольна робота за змістовим модулем здійснюється у формі тестових завдань після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Тестові завдання для контрольних робіт складаються з тестових завдань і відповідають змісту навчального матеріалу відповідного змістовного модуля. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання здобувач отримує 1 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для ОК загальноосвітньої підготовки	для заліку
98-100	A	12	зараховано
94-97		11	
90-93		10	
85-89	B	9	
80-84	C	8	
75-79		7	
70-74		6	
65-69	E	5	
60-64		4	
52-59	FX	3	не зараховано з можливістю повторного складання
44-51		2	не зараховано з можливістю повторного складання
35-43		1	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	100 бальна шкала /Оцінка ECTS	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Відмінно	90 – 100 / A/ 10-12	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Здобувач демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, робить самостійні висновки. Здобувач вміє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань.	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичних завдань, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід.
Добре	85 – 89 / B / 9	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття).	Здобувач має стійкі навички виконання практичних завдань, правильно вирішує більшість практичних завдань.
Добре	75 – 84 / C / 7 - 8	Здобувач виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності.	Здобувач за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
Задовільно	70 – 74 / D / 6	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Здобувач знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків.	Здобувач має елементарні навички виконання практичних завдань, правильно вирішує лише половину практичних завдань.
Задовільно	60 – 69 / E / 4-5	Здобувач не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій. Здобувач надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу.	Здобувач може використовувати знання лише в стандартних практичних ситуаціях, має нестійкі навички виконання

			практичних завдань, робить багато суттєвих помилок.
Не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	35 – 59 / FX / 1-3	Здобувач не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає суттєві змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки.	Здобувач здатний виконати лише окремі практичні завдання за допомогою викладача. У здобувача відсутні сформовані уміння та навички.
Не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	0 – 34 / F	Здобувач не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач виконує лише елементи практичних завдань, погребує постійної допомоги викладача.

13. Навчально-методичне забезпечення

- робоча програма навчальної дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- мультимедійні презентації.

14. Рекомендована література.

1. Мазаракі А.А. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / А.А. Мазаракі, О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. Харків: Фоліо, 2014. 846 с.
2. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» освітньо-професійної програми «Менеджмент і бізнес-адміністрування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021.166 с.
3. Осовська Г. В. Менеджмент : підручник / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К.: Кондор-Видавництво, 2015. 563 с. 5. Палеха Ю.І.,
4. Основи менеджменту теорія і практика: навчальний посібник / Ю.Палеха, Г.Мошек, І. К. : Ліра-К. 2018. 528 с.

Додаткова

1. Про лідерство. К. : КМ-БУКС, 2018. 216 с
2. Виноградський М. Д., Виноградська А. М., Шканова О. М. Управління персоналом. 2-ге видання: Навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2017. 502 с

Електронні інформаційні ресурси

1. Урядовий портал.URL: <http://www.kmu.gov.ua>
2. Офіційний сайт Національного банку України.URL: <http://www.bank.gov.ua/>
3. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://portal.rada.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Мінфін:фінансовий портал.URL: <https://minfin.com.ua>

Плани практичних занять
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансів та складові фінансового ринку

Практичне заняття 1.

Тема 1 Поняття і сутність менеджменту.

Питання для обговорення:

1. Організація як об'єкт управління.
2. Виникнення науки менеджменту та напрямки еволюції управлінської думки.
3. Теорії менеджменту
4. Менеджери в організації.

Опитування, поточне тестування за темою 1.

Практичне заняття 2.

Тема 2. Основи теорії прийняття управлінських рішень.

Питання для обговорення:

1. Поняття і моделі прийняття рішень.
2. Процес прийняття рішень.
3. Методи творчого пошуку альтернативних варіантів.

Опитування, поточне тестування за темою 2.

Практичне заняття 3.

Тема 3. Цілі управлінського планування.

Питання для обговорення:

1. Поняття і місце планування в системі управління.
2. Типи планів в організації.
3. Цілі управлінського планування.
4. Сутність стратегічного планування.

Опитування, поточне тестування за темою 3.

Практичне заняття 4.

Тема 4. Процес планування в організації

Питання для обговорення:

1. Формулювання стратегії.
2. Надання стратегії конкретної форми.

Опитування, поточне тестування за темою 4.

Практичне заняття 5.

Тема 5. Основи теорії мотивації

Питання для обговорення:

1. Людський фактор в управлінні.
2. Змістовні теорії мотивації.
3. Процесні теорії мотивації.

Опитування, поточне тестування за темою 5

**Практичне заняття 6.
Тема 6. Управлінський контроль**

Питання для обговорення:

1. Поняття та процес контролю.
2. Види управлінського контролю.
3. Ефективність контролю.
4. Фінансовий контроль.
5. Операційний контроль.
6. Контроль поведінки працівників.

Опитування, поточне тестування за темою 6.

**Практичне заняття 7.
Тема 7. Комунікації в системі управління організацією.**

Питання для обговорення:

1. Процес комунікації.
2. Міжособистісні та організаційні комунікації.
3. Управління комунікаційними процесами.

Опитування, поточне тестування за темою 7

**Практичне заняття 8.
Тема 8. Лідерство**

Питання для обговорення:

1. Поняття та природа лідерства.
2. Теорія особистих якостей лідера.
3. Концепція поведінки лідера.
4. Концепція ситуаційного лідерства

Опитування, поточне тестування за темою 8

**Практичне заняття 9.
Тема 9. Управління групами**

Питання для обговорення:

1. Поняття та сутність груп в організації.
2. Типи груп в організації.
3. Конфлікти в організації та управління ними

Опитування, поточне тестування за темою 9

**Практичне заняття 10.
Тема 10. Ефективність менеджменту**

Питання для обговорення:

1. Зміст категорії “ефективність управління”
2. Концепції визначення ефективності управління.
3. Підходи до оцінки ефективності управління.
4. Напрямки підвищення ефективності управлінської праці.

Опитування, поточне тестування за темою 10

Контрольна робота за змістовим модулем 1.

Основні питання, які виносяться на контрольну роботу:

1. Організація як об'єкт управління.
2. Виникнення науки менеджменту та напрямки еволюції управлінської думки.
3. Теорії менеджменту
4. Менеджери в організації.
5. Поняття і моделі прийняття рішень.
6. Процес прийняття рішень.
7. Методи творчого пошуку альтернативних варіантів.
8. Поняття і місце планування в системі управління.
9. Типи планів в організації.
10. Цілі управлінського планування.
11. Сутність стратегічного планування.
12. Формулювання стратегії.
13. Надання стратегії конкретної форми.
14. Опитування, поточне тестування за темою 4.
15. Людський фактор в управлінні.
16. Змістовні теорії мотивації.
17. Процесні теорії мотивації.
18. Поняття та процес контролю.
19. Види управлінського контролю.
20. Ефективність контролю.
21. Фінансовий контроль.
22. Операційний контроль.
23. Контроль поведінки працівників.
24. Процес комунікації.
25. Міжособистісні та організаційні комунікації.
26. Управління комунікаційними процесами.
27. Поняття та природа лідерства.
28. Теорія особистих якостей лідера.
29. Концепція поведінки лідера.
30. Концепція ситуаційного лідерства
31. Поняття та сутність груп в організації.
32. Типи груп в організації.
33. Конфлікти в організації та управління ними
34. Зміст категорії “ефективність управління”
35. Концепції визначення ефективності управління.
36. Підходи до оцінки ефективності управління.
37. Напрямки підвищення ефективності управлінської праці.

Додаток 2

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами поточного, періодичного та підсумкового контролю

Теми практичних занять	Кількість балів за вид роботи	Разом балів
Змістовий модуль 1.		
Тема 1. Менеджмент як мистецтво управління людьми та специфічна сфера людської діяльності. Передумови виникнення науки управління. Класичні та неокласичні теорії менеджменту.	0 – 2 (опитування) 0-2 (розв’язання ситуаційних завдань) 0 - 2 (поточне тестування)	0-6
Тема 2. Процес управління як система взаємопов’язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Класифікація управлінських рішень.	0 – 2 (опитування) 0-2 (розв’язання ситуаційних завдань) 0 - 2 (поточне тестування)	0-6
Тема 3. Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв’язок. Місце планування в системі управління.	0 – 2 (опитування) 0-2 (розв’язання ситуаційних завдань) 0 - 2 (поточне тестування)	0-6
Тема 4. Етапи процесу планування: визначення місії та цілей; оцінка сильних і слабких сторін організації; розроблення стратегії.	0 – 2 (опитування) 0-2 (розв’язання ситуаційних завдань) 0 - 2 (поточне тестування)	0-6
Тема 5. Значення людського фактора в управлінні організацією. Поняття мотивування. Принципи врахування інтересів у мотивації. Теорії і моделі процесів мотивування: змістовний і процесний підходи.	0 – 2 (опитування) 0-2 (розв’язання ситуаційних завдань) 0 - 2 (поточне тестування)	0-6
Тема 6. Поняття контролювання та його місце в системі управління. Принципи і цілі функції контролювання. Етапи процесу контролювання. Зворотний зв’язок під час контролю. Контроль поведінки працівників. Види управлінського контролювання.	0 – 2 (опитування) 0-2 (розв’язання ситуаційних завдань) 0 - 2 (поточне тестування)	0-6
Тема 7. Сутність процесу комунікації в системі управління організацією. Міжособистісні та організаційні комунікації. Управління комунікаційними процесами. Методи вдосконалення комунікацій.	0 – 2 (опитування) 0-2 (розв’язання ситуаційних завдань) 0 - 2 (поточне тестування)	0-6
Тема 8. Взаємозв’язок загальних функцій менеджменту з функціями керівника. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Теорії лідерства. Теорія підходу з позиції особистих якостей. Теорія поведінкового та ситуаційного підходу.	0 – 2 (опитування) 0-2 (розв’язання ситуаційних завдань) 0 - 2 (поточне тестування)	0-6
Тема 9. Поняття та сутність груп в організації. Повноваження, обов’язки, відповідальність. Типи повноважень: лінійні, функціональні	0 – 2 (опитування) 0-2 (розв’язання ситуаційних завдань) 0 - 2 (поточне тестування)	0-6
Тема 10. Визначення категорії “ефективність управління”. Підходи до вивчення організаційної ефективності — цільовий, системний і	0 – 2 (опитування) 0-2 (розв’язання ситуаційних завдань)	0-6

вибірковий. Система критеріїв, за якими може оцінюватись ефективність діяльності організації	0 - 2 (поточне тестування)	
Підсумковий контроль: Усний іспит (відповідь на 3 питання, які входять до екзаменаційного білету)	0 – 14 (відповідь на перше питання) 0 – 14 (відповідь на друге питання) 0 – 12 (відповідь на третє питання)	0-40
Загалом сума балів		0 - 100